

En usynlig hånd

Karine Nyborg er økonomiprofessor og skjønnlitterær forfatter. Kanskje ikke så merkelig at hennes tredje bok, novellesamlingen «Balladen om den usynlige hånd», er sterkt preget av økonomifaget. Men det er langt fra knusktørre historier som møter leseren. De sju historiene sprenger grensene til en fantasiverden hvor en usynlig hånd herjer en liten soveby på Østlandet og en inntørket mumie terroriserer forfatteren på hennes kontor med sin røde sofa.

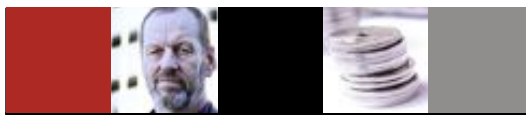
Ifølge Nyborg startet skrivingen rundt teorien om at «et menneske er sine relasjoner». Hva er vi uten hverandre? Det er slike eksistensielle spørsmål hun ønsker å belyse gjennom historiene. Og tekstene utfordrer. Ikke minst fortellingen om Adam som drar på bryllupsreise til det perfekte frikonkurransesamfunnet. Selve ideen er så fascinerende at jeg som leser hadde ønsket meg et enda dypere og lengre dykk ned i problemstillingen; gjerne en egen bok.

Det ender ikke godt for Adam, og mot slutten erkjenner han at «denne bryllupsreisen kanskje ikke har vært helt perfekt, at det ville vært fint, nå, med et eller annet slags politisk inngrep».

Ingen griper inn, og om det er forfatteren eller økonomiprofessoren som da trekker den endelige konklusjonen, vet bare Karine Nyborg. ■

Karine Nyborg:
Balladen om den usynlige hånd
Aschehoug

sym

Slutt å kopiere dårlig miljøpolitikk

Hvilken energiform som brukes er uvesentlig, så lenge utslippene kuttes.

Alle vet at vi er en oljenasjon. Samtidig har vi så mye vannkraft at vi er mer enn selvforsynt med det, og vi lager høyverdig metall som er basert på ren vannkraft, som kan betraktes som en form for krafteksport. Dermed produseres lettmetall på den mest miljøvennlige måte som tenkes kan.

Mindre kjent er det at vi er en stor gassnasjon. Vi eksporterer nå gass for omtrent samme verdi som olje. Siden oljen er dyrere målt i energimengde betyr det at energimengden av gassen er større enn oljen. Vi er Europas nest største gassleverandør etter Russland, og energimengden av gassen er 9 ganger så stor som vannkraften. Mesteparten av våre gjenværende reserver er naturgass.

Det har vært nedsatt flere utvalg for å se på både oljeutvinning og kraftsektoren. Men gassen er det ingen som snakker om. Miljøbevegelsen, SV og mellompartiene har fått det for seg at gassen er skitten fordi den slipper ut moderate mengder CO₂. Naturgass er verken farlig eller forurensende dersom den behandles etter forskriftene. Den lukter ikke heller og tilsettes derfor vond lukt for å avdekke lekkasjer.

Alle scenarier for å innfri internasjo-

nale klimamål viser at det er bruk for den norske gassen. Regjeringen har prestert å levere en energimelding der gassen knapt er nevnt, uten at noen på Stortinget har leet på et øyelokk.

Nylig var det et oppslag med et tysk energiselskap som etterlyste en norsk holdning til hvordan gassen behandles i EU-systemet. Fornybardirektivet har medført at gassen er blitt skvist mellom kull som er altfor billig på grunn av lave kvotepriser, og subsidiert fornybar kraft. Det har ført til nedleggelse av gasskraft og økt bruk av kull. Resultatet av klimapolitikken i EU er derfor paradoksalt nok økte utslipp. Enda et paradoks: USA, som knapt har noen klimapolitikk, har redusert sine utslipp ved å erstatte kull med gass.

Vi bør derfor slutte med å kopiere dårlig miljøpolitikk, og gå inn for en rasjonell klimapolitikk. Det er utslippene som skal begrenses, og hvilken energiform som brukes er ikke viktig. En slik politikk, med høyere pris på CO₂-utslipp og mindre subsidier er i norsk egeninteresse, og samtidig best for verdens klima.

Det er meg en gåte at dette ikke vektlegges sterkere i norsk energi- og klimapolitikk. ■

Eystein Gjelsvik,
LOs samfunnspolitisk avdeling